00582584

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា
Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres extraordinaires au sein des tribunaux cambodgiens

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
Kingdom of Cambodia
Nation Religion King
Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
Pre-Trial Chamber
Chambre Préliminaire

ឯកសារដើម
ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/Date de reception): 10 / 08 / 2010
ម៉ោង (Time/Heure): 11:00
មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé du dossier: Ratanak

ឯកសារ/No: D264/2/6

ឯកសារបានចម្លងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម
CERTIFIED COPY/COPIE CERTIFIÉE CONFORME
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ នៃការបញ្ជាក់ (Certified Date/Date de certification): 10 / 08 / 2010
មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé du dossier: Ratanak

តាមនាមប្រជារាស្ត្រខ្មែរ និងតាមនាមអង្គការសហប្រជាជាតិ និងអនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពី
ការបង្កើតឲ្យមានអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដើម្បីកាត់សេចក្តីឧក្រិដ្ឋកម្ម
ដែលបានប្រព្រឹត្តឡើងក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/កសចស (អបជ៤២)

ចំពោះមុខ: **ចៅក្រម ប្រាក់ គឹមសាន ប្រធាន**
ចៅក្រម Rowan DOWNING
ចៅក្រម នេយ ថុល
ចៅក្រម Catherine MARCHI-UHEL
ចៅក្រម ហួត វុទ្ធី

កាលបរិច្ឆេទ: ថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១០

សាធារណៈ

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់អ្នកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចរបស់
សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត បដិសេធលើសំណើសុំព្យួរកិច្ចស៊ើបសួរ
ដោយមូលហេតុរំលោភនីតិវិធី (D264/1)

សហព្រះរាជអាជ្ញា
ជា លាង
Andrew CAYLEY

ជនត្រូវចោទ
អៀង ធីរិទ្ធ

មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី
នី ចាន់ឌី
Mahdev MOHAN

សហមេធាវីការពារក្តីជនត្រូវចោទ
ផាត់ ពៅស៊ាង

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
E.C.C.C * C.E.T.C
CHAMBER CHAMBRE PRÉLIMINAIRE

00582585

Lyma NGUYEN
គីម ម៉េងឃី
ម៉ុច សុវណ្ណារី
Elizabeth-Joelle RABESANRATANA
Annie DELAHAIE
Philippe CANONNE
Martine JACQUIN
Fabienne TRUSSES-NAPROUS
Françoise GAUTRY
Isabelle DURAND
Christine MARTINEAU
Laure DESFORGES
Ferdinand DJAMMEN-NZEPA
ឡោ ជុនធី
ស៊ិន សុវ៉ន
ហុង គីមសួន
គង់ ពិសី
Silke STUDZINSKY
Olivier BAHOUGNE
Marie GUIRAUD
Partirck BAUDOUIN
ជេត វណ្ណលី
ពេជ អង្គ
Pascal AUBOIN
យុង ផានិត

Diana ELLIS QC

<u>ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលគ្មានអ្នកតំណាង</u>

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ("អ.វ.ត.ក") បានទទួល "បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហមេធាវីការពារក្តី ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចបដិសេធសំណើសុំមោឃភាព និងសំណើសុំព្យួរកិច្ចស៊ើបសួរ ដោយមូលហេតុរំលោភលើនីតិវិធី ដែលដាក់ដោយអ្នកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ[១]" ("បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍សុំមោឃភាព" និង "បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ស្តីពីការរំលោភលើនីតិវិធី" ដែលហៅរួមថា "បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍") ដាក់នៅថ្ងៃទី០២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០ ដោយសហមេធាវីការពារក្តីរបស់ជនត្រូវចោទ អ្នកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ("ស.ច.ស") "បដិសេធសំណើសុំមោឃភាព និងសំណើសុំព្យួរកិច្ចស៊ើបសួរដោយមូលហេតុរំលោភលើនីតិវិធី ដែលដាក់ដោយអ្នកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ[២]" ("ដីកាសម្រេចសុំមោឃភាពដែលត្រូវបានជំទាស់" និង "ដីកាសម្រេចស្តីពីការរំលោភលើនីតិវិធីដែលត្រូវបានជំទាស់" ដែលហៅរួមថា "ដីកាដែលត្រូវបានជំទាស់") ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ និងបានជូនដំណឹងដល់ភាគី នៅថ្ងៃទី០៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០១០។

I. ការពិចារណាបឋម

១. អង្គបុរេជំនុំជម្រះសង្កេតឃើញថា ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានផ្តល់សេចក្តីសម្រេចតែមួយគត់ នៅក្នុងដីកាសម្រេចស្តីពីការសុំមោឃភាពដែលត្រូវបានជំទាស់ និងនៅក្នុងដីកាសម្រេចស្តីពីការរំលោភលើនីតិវិធីដែលត្រូវបានជំទាស់ដែលជាលទ្ធផល ដីកាដែលត្រូវបានជំទាស់

[១] បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់មេធាវីការពារក្តីប្រឆាំងនឹង "ដីកាសម្រេចបដិសេធសំណើសុំមោឃភាព និងសំណើសុំព្យួរកិច្ចស៊ើបសួរដោយមូលហេតុរំលោភលើនីតិវិធីធ្វើឡើងដោយ អៀង ធីរិទ្ធ" (D263/1) នៅថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ ចុះថ្ងៃទី០២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារ D263/2/1 ("បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍សុំមោឃភាព") និងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់មេធាវីការពារក្តីប្រឆាំងនឹង "ដីកាសម្រេចបដិសេធលើសំណើសុំមោឃភាព និងសំណើសុំផ្អាកកិច្ចស៊ើបសួរដោយមូលហេតុរំលោភលើនីតិវិធី ដែលធ្វើឡើងដោយជនត្រូវចោទ អៀង ធីរិទ្ធ" (D264/1) នៅថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ ចុះថ្ងៃទី០២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារ D264/2/1 ("បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដោយមូលហេតុរំលោភលើនីតិវិធី") (ហៅរួមថា "បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍")។

[២] ដីកាសម្រេចបដិសេធសំណើសុំមោឃភាព និងសំណើសុំព្យួរកិច្ចស៊ើបសួរដោយមូលហេតុរំលោភលើនីតិវិធីឡើងដោយ អៀង ធីរិទ្ធ នៅថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ និងជូនដំណឹងនៅថ្ងៃទី០៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារ D263/1 ("ដីកាសម្រេចសុំមោឃភាពដែលត្រូវបានជំទាស់") និងដីកាសម្រេចបដិសេធសំណើសុំមោឃភាព និងសំណើសុំព្យួរកិច្ចស៊ើបសួរ ដោយមូលហេតុរំលោភលើនីតិវិធីធ្វើឡើងដោយ អៀង ធីរិទ្ធ នៅថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ និងជូនដំណឹងនៅថ្ងៃទី០៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារ D264/1 ("ដីកាសម្រេចស្តីពីការរំលោភលើនីតិវិធីដែលត្រូវបានជំទាស់") (ហៅរួមថា "ដីកាដែលត្រូវបានជំទាស់")។

PRE-TRIAL CHAMBER * E.C.C.C * C.E.T.C * CHAMBRE PRÉLIMINAIRE

00582587

ទាំងពីរនេះ ត្រូវបានយោងជារួមនៅក្នុងសារណាក្រោយៗបន្តបន្ទាប់ទៀត ដែលដាក់នៅចំពោះមុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ទាំងនេះ នៅក្នុងសាលដីកាដោយឡែកពីគ្នា ដើម្បីជៀសវាងភាពភាន់ច្រឡំ។ នៅក្នុងសាលដីកានេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះសម្រេចតែទៅលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ស្តីពីការរំលោភលើនីតិវិធីតែប៉ុណ្ណោះ[៣]។

II. ប្រវត្តិនីតិវិធី

២. នៅថ្ងៃទី០៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ សហមេធាវីការពារក្តីរបស់ជនត្រូវចោទ អ្នកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ (“ជនត្រូវចោទ ឬ “ដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍”) បានដាក់សំណើចំនួនពីរ៖ (i) “សំណើទៅសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ស្នើសុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះឱ្យធ្វើមោឃភាពលើកិច្ចស៊ើបសួរ” (“សំណើសុំមោឃភាព”[៤]) និង (ii) “សំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី ស្នើសុំផ្អាកនីតិវិធីដោយមូលហេតុរំលោភលើនីតិវិធី” (“សំណើស្តីពីការរំលោភលើនីតិវិធី”)[៥]។ សំណើស្តីពីការរំលោភលើនីតិវិធី ស្នើសុំឱ្យព្យួរកិច្ចស៊ើបសួរដោយមូលហេតុថា ការរំលោភលើនីតិវិធីរបស់តុលាការបានធ្វើឱ្យជនត្រូវចោទមិនអាចទទួលបានការជំនុំជម្រះក្តីដោយយុត្តិធម៌មួយបានទេ។ សហមេធាវីការពារក្តីផ្អែកទឡ្ហីករណ៍នេះទៅលើកត្តាមួយចំនួនដូចជា៖

> ភាពគ្មានអនាគតិនៅក្នុងការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត (“ក.ស.ច.ស”) ក.ស.ច.ស ពុំមានឯករាជ្យដាច់ចេញពីការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញា (“ក.ស.ព”) ភាពមិនប្រក្រតីខាងនីតិវិធីធ្ងន់ធ្ងរនៅក្នុងកិច្ចស៊ើបសួររបស់ ក.ស.ច.ស និងការអនុវត្តនៅ ក.ស.ច.ស គ្មានតម្លាភាព និងមិនអាចជឿទុកចិត្តបាន[៦]។

---

[៣] សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងនឹងដីការបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតសម្រេចបដិសេធសំណើសុំឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះធ្វើមោឃភាពកិច្ចស៊ើបសួរទាំងអស់ (D263/1) ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១០ សំណុំរឿង០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស(អ.ប.ជ៤១) ឯកសារ D263/2/6 (“សាលដីកាលើសំណើសុំមោឃភាព”)។

[៤] សំណើទៅសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ស្នើសុំអង្គបុរេជំនុំជម្រះឱ្យធ្វើមោឃកម្មកិច្ចស៊ើបសួរ ចុះថ្ងៃទី៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ ឯកសារ D263 (សំណើសុំមោឃភាព)។

[៥] សំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី ស្នើសុំផ្អាកនីតិវិធីដោយមូលហេតុរំលោភលើនីតិវិធី ចុះថ្ងៃទី៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ ឯកសារ D264 (សំណើសុំស្តីពីការរំលោភលើនីតិវិធី)។

[៦] សំណើសុំស្តីពីការរំលោភលើនីតិវិធី កថាខណ្ឌ១។

00582588

៣. នៅថ្ងៃទី០៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០១០ ស.ច.ស បានចេញដីកាសម្រេចដូចគ្នាទាំងស្រុងពីរ ដែលបានប្រកាសថា "មិនមានអ្វីដែលអាចផ្តល់យុត្តិកម្ម" លើបណ្តឹងសុំមោឃភាពចំពោះនីតិវិធី ឬព្យួរកិច្ចស៊ើបសួរណាមួយទេ ពីព្រោះគ្មាន "កំហុសនីតិវិធី" ឬ "ការប៉ះពាល់សិទ្ធិណាមួយរបស់មេធាវីការពារក្តី" ឡើយ[៧]។ ដីកាសម្រេចស្តីពីការរំលោភលើនីតិវិធីដែលត្រូវបានជំទាស់នេះ បានបដិសេធមូលដ្ឋានដែលលើកឡើងនៅក្នុងសំណើស្តីពីការរំលោភលើនីតិវិធី ដោយឈរលើមូលដ្ឋានថា៖

(i) ការវាយតម្លៃលើការងាររបស់បុគ្គលិកណាមួយ "មិនមានជាប់ពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងសិទ្ធិរបស់ភាគីទាល់តែសោះ" ពីព្រោះវាជាការវាយតម្លៃលើការងារ ដែលធ្វើឡើងដោយ ស.ច.ស អន្តរជាតិ ដែលជា"ប្រធានស្ថាប័ន" ហើយ "ដូច្នេះ ការចោទប្រកាន់ថាមាន 'ការជ្រៀតជ្រែកចូលក្នុងកិច្ចការ' គឺគ្មានមូលដ្ឋានត្រឹមត្រូវទេ"[៨]។

(ii) សហមេធាវីការពារក្តីមិនអាចបង្ហាញថា សុន្ទរកថារបស់សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីមានឥទ្ធិពលមកលើ "សេចក្តីសម្រេច ឬកិច្ចនានារបស់ចៅក្រម... ដែលគេអាចរិះគន់បានខាងទស្សនៈតុលាការសុទ្ធសាធ" នោះឡើយ[៩]។

(iii) សហមេធាវីការពារក្តីបានយល់ខុសទៅលើសេចក្តីសម្រេចរបស់ស.ច.ស លើរឿងឃ្លាំងផ្ទុកឯកសាររួម ទាក់ទងនឹង "គោលការណ៍នៃភាពគ្រប់គ្រាន់នៃភស្តុតាង"[១០] ហើយ

(iv) នៅក្នុងដីកាសម្រេចបន្តការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន គេឃើញមាន "យោបល់លើកឡើងស្តីពីទំហំនៃភស្តុតាង" ដែលមិនត្រូវបានហាមឃាត់ដោយសារភាពអនាគតិរបស់ចៅក្រមនោះទេ[១១]។

---

[៧] ដីកាសម្រេចស្តីពីការរំលោភនីតិវិធីដែលត្រូវបានជំទាស់ កថាខណ្ឌ៤២។

[៨] ដីកាសម្រេចស្តីពីការរំលោភនីតិវិធីដែលត្រូវបានជំទាស់ កថាខណ្ឌ៣៧។

[៩] ដីកាសម្រេចស្តីពីការរំលោភនីតិវិធីដែលត្រូវបានជំទាស់ កថាខណ្ឌ៣៨។

[១០] ដីកាសម្រេចស្តីពីការរំលោភនីតិវិធីដែលត្រូវបានជំទាស់ កថាខណ្ឌ៣៩-៤០។

[១១] ដីកាសម្រេចស្តីពីការរំលោភនីតិវិធីដែលត្រូវបានជំទាស់ កថាខណ្ឌ៤១។

៤. នៅថ្ងៃទី០២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០ សហមេធាវីការពារក្តីរបស់ជនត្រូវចោទ បានដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍។ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ស្តីពីការរំលោភលើនីតិវិធី លើកឡើងលើមូលដ្ឋាននៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំនួនប្រាំពីរ ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចស្តីពីការរំលោភលើនីតិវិធី ដែលមូលដ្ឋានទាំងនោះរួមមាន៖

(i) ស.ច.ស មានកំហុសនៅក្នុងការបកស្រាយរបស់ខ្លួនទៅលើច្បាប់ ដោយដកស្រង់សេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ ("ICC") ធ្វើជាសំអាងផ្លូវច្បាប់ ហើយមិនអើពើចំពោះសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ដែលជាស្ថាប័នយុត្តិសាស្ត្រមានអធិកភាព[១២]។

(ii) ស.ច.ស បានអនុវត្តមិនត្រឹមត្រូវដោយយកបទដ្ឋាននៃការបង្ហាញភស្តុតាងសម្រាប់បណ្តឹងជិតចិត្ត មកប្រើប្រាស់ចំពោះបណ្តឹងសុំព្យួរកិច្ចស៊ើបសួរដោយមូលហេតុកំហុសនីតិវិធី[១៣]។

(iii) ស.ច.ស ខកខានក្នុងការឆ្លើយទៅលើទឡ្ហីករណ៍លម្អិតដែលលើកឡើងដោយសហមេធាវីការពារក្តីនៅក្នុងសំណើ[១៤]។

(iv) ស.ច.ស បកស្រាយវិធាន៥៦ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងមិនត្រឹមត្រូវ[១៥]។

(v) ស.ច.ស ខកខានក្នុងការឆ្លើយទៅលើទឡ្ហីករណ៍របស់សហមេធាវីការពារក្តី ដែលលើកឡើងថា "ក្រុមថតខ្សែភាពយន្តបានថតសាក្សីផ្ទៃក្នុង ដោយសម្ងាត់" ដែល "បង្ហាញបញ្ជាក់បន្ថែមពីការបកស្រាយមិនត្រឹមត្រូវ ទៅលើវិធាន៥៦(២)(ខ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង"[១៦]។

(vi) ស.ច.ស ខកខានក្នុងការបដិសេធថា បានទទួលឯកសារមួយពីអ្នកស៊ើបអង្កេតនៅក្នុងការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញា ("ក.ស.ព")[១៧] ហើយ

---

[១២] បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ស្តីពីការរំលោភនីតិវិធី កថាខណ្ឌ១៥។

[១៣] បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ស្តីពីការរំលោភនីតិវិធី កថាខណ្ឌ១៨។

[១៤] បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ស្តីពីការរំលោភនីតិវិធី កថាខណ្ឌ២៧។

[១៥] បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ស្តីពីការរំលោភនីតិវិធី កថាខណ្ឌ៣៩។

[១៦] បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ស្តីពីការរំលោភនីតិវិធី កថាខណ្ឌ៤៨ និង៥២។

[១៧] បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ស្តីពីការរំលោភនីតិវិធី កថាខណ្ឌ៥៤។

(vii) នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី២០ នៃដីកាសម្រេចស្តីពីការរំលោភលើនីតិវិធី មានការលើកឡើងពីការពិចារណាមួយរបស់ ស.ច.ស អន្តរជាតិ ដោយគ្មានការចូលរួមពី ស.ច.ស ជាតិ[១៨]។

៥. បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ស្តីពីការរំលោភលើនីតិវិធី ស្នើសុំឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះច្រានចោលដីកាសម្រេចស្តីពីការរំលោភលើនីតិវិធីនេះ ហើយស្នើឱ្យមានសវនាការដេញដោលផ្ទាល់មាត់មួយ ដើម្បីស្តាប់សារណានានា និងដើម្បីទទួលយកភស្តុតាងសម្រាប់ "បញ្ជាក់ពីសេចក្តីថ្លែងការណ៍ដែលធ្វើឡើងដោយលោក Bastin និងលោកចៅក្រម Lemonde"[១៩]។

៦. នៅថ្ងៃទី១៩ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានដាក់ "សេចក្តីសន្និដ្ឋានរួមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា តបទៅបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់មេធាវីការពារក្តីប្រឆាំងនឹង 'ដីកាសម្រេចបដិសេធសំណើសុំមោឃភាព និងសំណើសុំឲ្យរកិច្ចស៊ើបសួរដោយមូលហេតុរំលោភលើនីតិវិធីដែលដាក់ដោយអ្នកស្រី អៀង ធីរិទ្ធ'" ("សេចក្តីសន្និដ្ឋានតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា")[២០] ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងគោលបំណងឆ្លើយតបស្នើគ្នាទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍សុំធ្វើមោឃភាព និងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ស្តីពីការរំលោភលើនីតិវិធី[២១]។ សហព្រះរាជអាជ្ញាស្នើថា អង្គបុរេជំនុំជម្រះច្រានចោលបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ទាំងពីរនេះ ហើយតម្កល់ដីកាសម្រេចរបស់ ស.ច.ស ដោយមូលហេតុថា បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ទាំងនេះ ក៏ដូចជាសារណាដែលមាននៅក្នុងនោះ៖

(i) ផ្តល់ភស្តុតាងមិនអាចឱ្យជឿបាន មិនចង្អុលពីអ្វីដែលគេចង់អះអាងបញ្ជាក់ និង/ឬ មិនបានបង្ហាញឱ្យឃើញពីការរំលោភណាមួយលើសិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទ។

---

[១៨] បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ស្តីពីការរំលោភនីតិវិធី កថាខណ្ឌ៦១។

[១៩] បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ស្តីពីការរំលោភនីតិវិធី កថាខណ្ឌ៨០។

[២០] ចម្លើយតបរួមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់មេធាវីការពារក្តីប្រឆាំងនឹង "ដីកាសម្រេចបដិសេធសំណើសុំមោឃភាព និងសំណើសុំឲ្យរកិច្ចស៊ើបសួរដោយមូលហេតុរំលោភនីតិវិធីធ្វើឡើងដោយ អៀង ធីរិទ្ធ" ឯកសារ D263/1 នៅថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩។

[២១] ចម្លើយតបរួមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា កថាខណ្ឌ៤។

(ii) ខកខានមិនបានបំពេញនូវបន្ទុកដ៏ខ្ពស់បំផុតអំពីការរំលោភទ្រឹស្តីនៃដំណើរការ និងបទដ្ឋានសម្រាប់មោឃភាពនៃកិច្ចស៊ើបសួរទាំងអស់ ដែលជាដំណោះស្រាយតាមផ្លូវតុលាការ ហួសប្រមាណបម្រុងទុកសម្រាប់កាលៈទេសៈធ្ងន់ធ្ងរបំផុតទេ។

(iii) លើកអំពីយោបល់ផ្សេងៗដែលមិនមានមូលដ្ឋានច្បាស់លាស់ ទាក់ទិននឹងកង្វះសហប្រតិបត្តិការរវាង ស.ច.ស ជាតិ និងអន្តរជាតិ ដែលជាបញ្ហាមិនពាក់ព័ន្ធ មិនសមហេតុផល ឬក៏គ្រាន់បើជាងដែរ បើសិនជាគេបានលើកឡើងអំពីយន្តការដោះស្រាយវិវាទចំពោះ ស.ច.ស ដែលគេអាចរកបានក្រោមវិធាន៧២ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង និង

(iv) ខកខានមិនបានបញ្ជាក់ថា ស.ច.ស បានអនុវត្តខុស ចំពោះច្បាប់ដែលកំពុងគ្រប់គ្រងក្នុងការបង្កើតដីកាសម្រេចរបស់ខ្លួនទេ[២២]។

៧. នៅថ្ងៃទី១៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានចេញ "សេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនមួយដើម្បីដោះស្រាយបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ដោយផ្អែកលើសារណាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងបង្គាប់ឱ្យភាគីដាក់សារណាតប"[២៣] ដោយបដិសេធសំណើរបស់សហមេធាវីការពារក្តីរបស់ជនត្រូវចោទដែលស្នើសុំឱ្យមានសវនាការសាធារណៈនោះ ហើយអង្គបុរេជំនុំជម្រះបានបង្គាប់ឱ្យសហមេធាវីការពារក្តីដាក់ចម្លើយតប ទៅនឹងសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ក្នុងរយៈពេលកំណត់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៨.៤ នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការដាក់ឯកសារ[២៤]។

៨. នៅថ្ងៃទី១៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០ សហមេធាវីការពារក្តីបានដាក់ "ចម្លើយតបដូចគ្នាមួយ តបទៅនឹងសេចក្តីសន្និដ្ឋានរួមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា លើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់មេធាវីការពារក្តី ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចស្តីពីការរំលោភលើនីតិវិធី និងមោឃភាព" ("ចម្លើយតបរបស់មេធាវីការពារក្តី")[២៥]។ ចម្លើយតបរបស់មេធាវីការពារក្តីចោទប្រកាន់ថា៖ (i) រាល់កិច្ចស៊ើបសួរទាំងអស់ត្រូវចាត់ថា

---

[២២] ចម្លើយតបរួមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា កថាខណ្ឌ៣។

[២៣] សេចក្តីសម្រេចអំពីការកំណត់លើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ដោយផ្អែកលើសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងសេចក្តីណែនាំឱ្យធ្វើការឆ្លើយតប ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារ D264/2/3។

[២៤] សេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការដាក់ឯកសារនៅ អ.វ.ត.ក អ.វ.ត.ក/០១/២០០៧/វិសោធនកម្មលើកទី៤ មាត្រា៨.៤។

[២៥] ចម្លើយតបរបស់មេធាវីការពារក្តីទៅនឹងសេចក្តីសន្និដ្ឋានតបរួមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ប្រឆាំងនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់មេធាវីការពារក្តីលើដីកាសម្រេចអំពីការរំលោភនីតិវិធី និងដីកាសម្រេចបដិសេធសំណើសុំមោឃភាព ចុះថ្ងៃទី១៩ មីនា ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារ D263/2/4 (ចម្លើយតបរបស់មេធាវីការពារក្តី)។

PRE-TRIAL CHAMBER * E.C.C.C * C.E.T.C * CHAMBRE PRÉLIMINAIRE

មោឃៈ ដោយសារកំហុសនីតិវិធីបានជះឥទ្ធិពលលើកិច្ចស៊ើបអង្កេតទាំងមូល[២៦] ហើយថា សហព្រះរាជអាជ្ញាមានការភាន់ច្រឡំទៅលើ "សំណើដែលស្នើឡើងនៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ទាំងពីរនោះ"[២៧] (ii) ស.ច.ស ខកខានមិនបានផ្តល់សំអាងហេតុគ្រប់គ្រាន់ចំពោះដីកាដែលត្រូវបានជំទាស់ទាំងនោះ ដែលរំលោភលើសិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទក្នុងការទទួលបានការជំនុំជម្រះក្តីដោយយុត្តិធម៌មួយ[២៨] (iii) សហព្រះរាជអាជ្ញាខកខានក្នុងការបដិសេធថា មានឯកសារមួយត្រូវបានផ្លាស់ប្តូររវាង ក.ស.ព និង ក.ស.ច.ស[២៩] ហើយ (iv) ក.ស.ច.ស មិនបាន "គ្រប់គ្រងឲ្យបានតឹងរឹង" ទៅលើក្រុមថតខ្សែភាពយន្តឯកសារនោះទេ[៣០]។

៩. នៅថ្ងៃទី១១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១០ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានចេញសេចក្តីសម្រេចស្តាពរលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ដោយបញ្ជាក់ថា "សាលដីកាដែលមានសំអាងហេតុទាក់ទងនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នោះ នឹងដាក់ជូនដល់ភាគីនៅក្នុងពេលសមស្រប។

ហេតុដូច្នេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះជាឯកច្ឆន្ទ÷

សម្រេច ទទួលយកបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ស្តីពីការរំលោភនីតិវិធី។

សម្រេច លើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានដែលមានចែងនៅក្នុងសំណើស្តីពីការរំលោភនីតិវិធី។

ច្រានចោល សំណើស្តីពីការរំលោភនីតិវិធី ចាត់ទុកថាឥតបានការ"[៣១]។

---

[២៦] ចម្លើយតបរបស់មេធាវីការពារក្តី កថាខណ្ឌ៥។

[២៧] ចម្លើយតបរបស់មេធាវីការពារក្តី កថាខណ្ឌ១២។

[២៨] ចម្លើយតបរបស់មេធាវីការពារក្តី កថាខណ្ឌ១៣-១៥។

[២៩] ចម្លើយតបរបស់មេធាវីការពារក្តី កថាខណ្ឌ១៦-១៧។

[៣០] ចម្លើយតបរបស់មេធាវីការពារក្តី កថាខណ្ឌ១៨-២០។

[៣១] សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ដែលបដិសេធសំណើសុំផ្អាកកិច្ចស៊ើបសួរដោយមូលហេតុរំលោភនីតិវិធី (D264/1) ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារ D264/2/5។

00582593

សំអាងហេតុសម្រាប់សាលដីកានេះ

III. ភាពអាចទទួលយកបាននៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍

១០. សំណើស្តីពីការរំលោភលើនីតិវិធី និងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ស្តីពីការរំលោភលើនីតិវិធី ត្រូវបានធ្វើឡើង ដោយផ្អែកលើយុត្តាធិការរបស់តុលាការនេះដែលខ្លួនមានជាស្រេច ដើម្បីធានាថា បុគ្គលនានាទទួលបាននូវការជំនុំជម្រះក្តីដោយយុត្តិធម៌មួយ។ ទ្រឹស្តីស្តីពីការរំលោភលើនីតិវិធី ដែលមានដើមកំណើតនៅក្នុងប្រព័ន្ធច្បាប់ខំមិនឡូ នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះត្រូវបានទទួលស្គាល់ថាជាផ្នែកមួយនៃច្បាប់អន្តរជាតិ និងជាការអនុវត្តអន្តរជាតិ ដើម្បីធានាថា ការរំលោភបំពានធ្ងន់ធ្ងរនានាលើកិច្ច ឬលើនីតិវិធីដែលមិនត្រឹមត្រូវ ឬខុសច្បាប់ទាំងស្រុងនោះ មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យមាន ដើម្បីលុបចោលនូវសិទ្ធិទទួលបាននូវការជំនុំជម្រះក្តីដោយយុត្តិធម៌ ដែលត្រូវបានផ្តល់ឲ្យជនត្រូវចោទ ឬជនជាប់ចោទនៅចំពោះមុខតុលាការនោះទេ[៣២]។

១១. សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត មិនបានពិចារណាបញ្ហាយុត្តាធិការនេះទេនៅក្នុងដីកាសម្រេចរបស់ខ្លួន ហើយត្រូវបានអង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមានយុត្តាធិការតាមការសន្មត ដើម្បីដោះស្រាយសំណើនេះ។

១២. គេកត់សម្គាល់ឃើញថា សំណើសុំឲ្យរកិច្ចស៊ើបសួរអាចត្រូវបានពិចារណាថាជាសំណើសុំឲ្យចេញ "ដីកាសម្រេច" មួយ ដោយអនុលោមតាមវិធាន៥៥(១០) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ពីព្រោះនេះជាសំណើសុំឲ្យចេញដីកាសម្រេចស្តីពី "កិច្ចស៊ើបសួរ"[៣៣] ដោយធ្វើការបកស្រាយពាក្យ "កិច្ចស៊ើបសួរ" នេះក្នុងន័យទូលំទូលាយបំផុត។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានសម្រេចរួចហើយលើភាពមិនស្របគ្នាដែលអាច

---

[៣២] *រឿងក្តី Jean*-Bosco *Barayawiza តទល់នឹងរដ្ឋអាជ្ញា* សំណុំរឿង ICTR-97-19-AR72 "សាលដីកា" អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល ចុះថ្ងៃទី៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩ (សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ *Barayagwiza*) កថាខណ្ឌ៤។

[៣៣] វិធាន៥៥(១០) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង វិសោធនកម្មលើកទី៥។

មានរវាងវិធាន៧៤(៣)(ខ)[៣៤] និងវិធាន ៥៥(១០)[៣៥] នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ហើយដូច្នេះ សំណើបែបនេះ នឹងមិនបើកផ្លូវឲ្យប្ដឹងឧទ្ធរណ៍ដោយជនត្រូវចោទទេ។

១៣. ដូចគ្នានេះផងដែរ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតក៏អាចពិចារណា "សំណើសុំព្យួរកិច្ចស៊ើបសួរ" នៅក្នុងដែនកំណត់ទូទៅនៃពាក្យបណ្ដឹងណាមួយ ដែលស្ថិតនៅក្រោមមាត្រា៣៣ថ្មី នៃច្បាប់ស្ដីពីការបង្កើតអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដែលក្នុងនោះចែងពាក់ព័ន្ធថា "ការជំនុំជម្រះក្ដីត្រូវតែយុត្តិធម៌" ហើយត្រូវប្រព្រឹត្តទៅ "ដោយគោរពយ៉ាងពេញលេញទៅលើសិទ្ធិរបស់ជនជាប់ចោទ..."[៣៦]។ សម្រាប់គោលបំណងរបស់តុលាការនេះ បទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រា១៤ និងមាត្រា១៥ នៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្ដីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ ("ICCPR")[៣៧] អាចយកមកអនុវត្តបាននៅគ្រប់ដំណាក់កាលនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីនៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក។ បន្ថែមលើនេះ មាត្រា១៤ នៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្ដីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ ផ្ដល់ឲ្យនូវសិទ្ធិមានអធិកភាពដែលនឹងធ្វើជាយុត្តិសាស្ត្រសម្រាប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីជាតិ។ បទប្បញ្ញត្តិដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា១៤ និងមាត្រា១៥ នៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្ដីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ ក៏ត្រូវបានឆ្លុះបញ្ចាំងនៅក្នុងវិធាន២១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងផងដែរ។

---

[៣៤] វិធាន៧៤(៣)(ខ) កំណត់លទ្ធភាពរបស់ជនត្រូវចោទក្នុងការដាក់បណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍នៅចំពោះមុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ប្រឆាំងដីកាសម្រេចរបស់ ក.ស.ច.ស បដិសេធសំណើសុំឲ្យបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរ។

[៣៥] សាលដីកាលើបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីការបស់ ក.ស.ច.ស សម្រេចលើសំណើលើកទី១៨ របស់ នួន ជា សុំបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារ D273/3/5 កថាខណ្ឌ៩ ដកស្រង់ពីសាលដីកាលើភាពអាចទទួលយកបាននៃបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីការបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតសម្រេច អំពីការប្រើប្រាស់ចម្លើយដែលបានមកឬដែលអាចបានមកដោយសារការធ្វើទារុណកម្ម ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារ D/130/10/12 កថាខណ្ឌ១៧។

[៣៦] ច្បាប់ស្ដីពីការបង្កើតឲ្យមានអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដើម្បីកាត់សេចក្ដីឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានប្រព្រឹត្តនៅក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ២០០១ រួមជាមួយច្បាប់វិសោធនកម្មដែលបានប្រកាសឲ្យប្រើ ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៤ (នស/រកម/១០០៤/០០៦) មាត្រា៣៣ថ្មី។

[៣៧] កតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្ដីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ សេចក្ដីសម្រេចចិត្តលេខ 2200A [XX1] របស់មហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៦៦ ("ICCPR") មាត្រា១៤ និង១៥។

១៤. ដោយកត់សម្គាល់ឃើញថា ច្បាប់កម្ពុជាមិនបានផ្តល់ឲ្យនូវយន្តការដោះស្រាយលើការរំលោភលើកិច្ចស៊ើបសួរទេនោះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះមានកាតព្វកិច្ចអនុវត្តតាមយុត្តិសាស្ត្រអន្តរជាតិ សន្ធិសញ្ញា និងកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិ ដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងពាក្យបណ្តឹងបែបនេះ។ ហេតុដូច្នេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះនឹងពិនិត្យមើលថាតើអង្គហេតុ និងស្ថានភាពនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ទាមទារឲ្យមានការបកស្រាយទូលំទូលាយទៅលើវិធាន៧៤(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងដែរឬទេ ដោយគិតពិចារណាទៅលើសិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទក្នុងការទទួលបាននូវការជំនុំជម្រះក្តីដោយយុត្តិធម៌មួយ។ ការពិចារណាលើសលុបនៅក្នុងរាល់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីនៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក គឺភាពយុត្តិធម៌នៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីទាំងនេះ ដូចមានចែងនៅក្នុងវិធាន២១(១)(ក) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ឃើញថា បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍លើកឡើងនូវបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរមួយនៃភាពយុត្តិធម៌ ហេតុដូច្នេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះមានយុត្តាធិការក្នុងការពិចារណាដោះស្រាយបណ្តឹងនេះ។

១៥. ដីកាសម្រេចត្រូវបានជូនដំណឹងដល់ភាគីនៅថ្ងៃទី០៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០១០។ សេចក្តីជូនដំណឹងនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវបានដាក់នៅថ្ងៃទី១៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០១០[៣៨] ហើយសារណាបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវបានដាក់នៅថ្ងៃទី០២ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០។ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះត្រូវបានធ្វើឡើងនៅក្នុងពេលកំណត់ត្រឹមត្រូវ។

១៦. បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ស្តីពីការរំលោភលើនីតិវិធី ត្រូវបានដាក់ដោយអនុលោមតាមវិធាន៧៥ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះអាចទទួលយកបាន។

V. **សេចក្តីសន្និដ្ឋានបឋម**

១៧. គេត្រូវកត់សម្គាល់ថា នៅក្នុងសំណុំរឿងមួយនេះ មានទំនាស់រួចជាស្រេចទៅហើយ ដោយហេតុថាសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតដោះស្រាយការចោទប្រកាន់ពីការប្រព្រឹត្តិរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ តែចៅក្រមម្នាក់

---

[៣៨] សៀវភៅចុះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់មេធាវីការពារក្តី អៀង ធីរិទ្ធ លើដីកាបដិសេធសំណើសុំមោឃភាព និងសំណើសុំព្យួរលើកិច្ចស៊ើបសួរ ដោយមូលហេតុរំលោភនីតិវិធីធ្វើឡើងដោយ អៀង ធីរិទ្ធ ចុះថ្ងៃទី១៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០១០។

PRE-TRIAL CHAMBER * E.C.C.C * C.E.T.C * CHAMBRE PRÉLIMINAIRE

ឬទាំងពីរនាក់។ បន្ថែមលើនេះ មិនមានបញ្ហាឆន្ទានុសិទ្ធិពាក់ព័ន្ធឡើយ ហើយភាគីជំទាស់តវ៉ាប្រឆាំងនឹងការសម្រេចរបស់តុលាការ ដែលធ្វើឡើងដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត។

១៨. អង្គបុរេជំនុំជម្រះរកឃើញថា ដើម្បីភាពយុត្តិធម៌ដែលអាចត្រូវបានប៉ះពាល់ដោយទំនាស់ដែលមានរួចជាស្រេចនេះ បញ្ហានេះនឹងត្រូវពិចារណាជាថ្មីតែម្តង។ ដូច្នេះ វាមានភាពសមស្រប ដើម្បីដោះស្រាយបណ្តឹងនេះ ដោយចាត់ទុកថា ដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បានដាក់សំណើស្តីពីការរំលោភលើនីតិវិធីមកអង្គបុរេជំនុំជម្រះដោយផ្ទាល់តែម្តង ដោយមានឯកសារគាំទ្រដើមមកជាមួយផង។

IV. បទដ្ឋាននៃការពិនិត្យឡើងវិញ

១៩. នៅក្នុងសំណើសុំរបស់ខ្លួនស្តីពីការបំពាននីតិវិធី សហមេធាវីការពារក្តីរបស់ជនត្រូវចោទបានបញ្ជាក់ថា "មេធាវីការពារក្តីមានសិទ្ធិបង្ហាញពីតុល្យការនៃភវនីយហេតុដែលថា មានការរំលោភលើនីតិវិធីមែន"[៣៩]។

២០. តាមមាត្រា ៣៣ថ្មី និងមាត្រា ៣៥ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើត អ.វ.ត.ក និងវិធាន ២១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ជនត្រូវចោទមានសិទ្ធិទទួលបានការការពារមួយចំនួន ដែលរាប់បញ្ចូលទាំងសិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌ផងដែរ។ ដូចបានកត់សម្គាល់ខាងលើ[៤០] គ្មានបទប្បញ្ញត្តិណាមួយក្នុងវិធានផ្ទៃក្នុង ឬក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា បានចែងយោងជាក់លាក់អំពីលទ្ធភាពនៃការផ្អាកនីតិវិធីក្នុងករណីដែលការបំពានលើសិទ្ធិរបស់ជនជាប់ចោទ ឬជនត្រូវចោទ មានភាពធ្ងន់ធ្ងរដែលរាំងស្ទះដល់ដំណើរការនីតិវិធីទាំងមូលឡើយ។ ដូច្នេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះនឹងពិនិត្យមើលបទដ្ឋានអន្តរជាតិ ដើម្បីកំណត់បទដ្ឋាននៃការពិនិត្យដែលអាចយកមកអនុវត្តបាន ដើម្បីពិចារណាថាតើមាន ឬមិនមានការបំពាននីតិវិធី។

២១. អង្គបុរេជំនុំជម្រះមិនត្រឹមតែមានកាតព្វកិច្ចគោរពតាមវិធាន ២១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែអង្គបុរេជំនុំជម្រះក៏ត្រូវផ្តល់សារៈសំខាន់ដ៏ធំធេងដល់ការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស និងដំណើរការនីតិវិធី

[៣៩] សំណើសុំពាក់ព័ន្ធនឹងការរំលោភនីតិវិធី កថាខណ្ឌ ១៣។

[៤០] ចូរអាន កថាខណ្ឌ ១៤។

ដែលត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ទាំងស្រុងផងដែរ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះឯកភាពតាមទស្សនៈដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងសាលាក្ដីដទៃទៀត ដែលតុលាការទាំងនោះបញ្ជាក់ថា "បញ្ហានៃការគោរពនីតិវិធីត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ មានវិសាលភាពធំជាងកាតព្វកិច្ចធានាការជំនុំជម្រះក្ដី ដោយយុត្តិធម៌សម្រាប់ជនជាប់ចោទ" ហើយជាពិសេស ក៏រួមបញ្ចូលទាំង "វិធីដែលភាគីត្រូវប្រព្រឹត្តក្នុងបរិបទនៃរឿងក្ដីនីមួយៗផងដែរ"[៤១]។

២២. អនុលោមតាមអង្គជំនុំជម្រះសាលាឧទ្ធរណ៍នៃតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ សម្រាប់អតីតប្រទេសយូហ្គោស្លាវី និងប្រទេសរវ៉ាន់ដា ទ្រឹស្ដីស្ដីពីការរំលោភនីតិវិធីគឺជា "នីតិវិធីដែលអនុញ្ញាតឱ្យចៅក្រមអាចបដិសេធការអនុវត្តតាមយុត្តាធិការរបស់តុលាការ ក្នុងករណីដែលការអនុវត្តឆន្ទានុសិទ្ធិនេះអាចនាំឱ្យមានការបំពាន*ធ្ងន់ធ្ងរ* និង*ជាក់ស្ដែង* ទៅលើសិទ្ធិជនជាប់ចោទ ហើយនឹងនាំឱ្យអន្តរាយដល់សុចរិតភាពរបស់តុលាការ" (សេចក្ដីបញ្ជាក់បន្ថែម)[៤២]។ តុលាការអាចសំអាងទ្រឹស្ដីស្ដីពីការរំលោភនីតិវិធីថាជាឆន្ទានុសិទ្ធិ ហើយចៅក្រមអាចរកឃើញថា មានការរំលោភនីតិវិធី និងសម្រេចថា មិនអនុវត្តយុត្តាធិការរបស់ខ្លួន ដោយតម្កល់រឿងទុកឥតចាត់ការ ដែលមានអានុភាពបញ្ចប់នីតិវិធីទាំងស្រុង[៤៣]។

២៣. ក្នុងរឿងក្ដី *រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Radovan Karadžic* អង្គជំនុំជម្រះសាលាឧទ្ធរណ៍បានយោងទៅរកយុត្តិសាស្ត្រពីមុនរបស់ខ្លួនក្នុងរឿងក្ដី *Barayagwiza* ហើយបានរកឃើញថា ខ្លួនអាចពិចារណាតែលើស្ថានភាពពីរប៉ុណ្ណោះ ដែលបង្កើតបានជាការបំពានធ្ងន់ធ្ងរ និងជាក់ស្ដែងលើសិទ្ធិរបស់ជនជាប់ចោទ៖ (i) កាលណាមិនអាចធានាការជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌ជូនជនជាប់ចោទបាន ដោយសារការពន្យារពេល និង (ii) កាលណាកាលៈទេសៈនៃរឿងក្ដីណាមួយបង្ហាញថា ការបន្តដំណើរការជំនុំ

---

[៤១] រឿងក្ដីរដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង *Dragan Nikolic* IT-94-5-PT "សេចក្ដីសម្រេចលើបណ្ដឹងមេធាវីប្រឆាំងនិងការអនុវត្តយុត្តាធិការរបស់សាលាក្ដី" អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ថ្ងៃទី៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០២ ("សេចក្ដីសម្រេច *Nikolic* ") កថាខណ្ឌ ១១១។

[៤២] សាលដីកាលើបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ *Barayagwiza* កថាខណ្ឌ ៧៤។

[៤៣] សាលដីកាលើបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ *Barayagwiza* កថាខណ្ឌ ៧៥ (យោង រឿងក្ដី *Bell* ទល់នឹង *DPP* នៃប្រទេសចាម៉ៃកា [1985] AC 937): "តាមទ្រឹស្ដីស្ដីពីការរំលោភលើនីតិវិធី តុលាការមានអំណាចឆន្ទានុសិទ្ធិក្នុងការបដិសេធចោលបញ្ហា ដែលអាចនាំឱ្យមានការពន្យារពេលដែលមិនសមស្រប"។

PRE-TRIAL CHAMBER CHAMBRE PRÉLIMINAIRE E.C.C.C * C.E.T.C.

ជម្រះជនជាប់ចោទនឹងបំពានលើស្មារតីយុត្តិធម៌របស់តុលាការ ដោយសារតែភាពមិនត្រឹមត្រូវ ឬកំហុសឆ្គងក្នុងដំណាក់កាលមុនអង្គសេចក្តី។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាឧទ្ធរណ៍បានបញ្ជាក់ថា "បទដ្ឋានជាធរមានបានបំភ្លឺបន្ថែមដោយបញ្ជាក់ថា តាមឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន តុលាការអាចសម្រេចមិនអនុវត្តយុត្តាធិការ "ក្នុងករណីដែលការអនុវត្តឆន្ទានុសិទ្ធិនោះ អាចនាំឲ្យមាន*ការបំពានធ្ងន់ធ្ងរ និងជាក់ស្តែងទៅលើសិទ្ធិរបស់ជនជាប់ចោទ* ហើយនឹងនាំឲ្យអន្តរាយដល់សុចរិតភាពរបស់តុលាការ"[៤៤]។

២៤. តុលាការបានប្រើបទដ្ឋានដ៏ខ្ពស់ នៅពេលដែលត្រូវកំណត់ថាតើការបំពានលើសិទ្ធិរបស់មេធាវីការពារអាច ឬមិនអាចចាត់ទុកថាជាការបំពានគ្រប់គ្រាន់ ដែលអនុញ្ញាតឲ្យអង្គជំនុំជម្រះអាចប្រើអំណាចឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ដើម្បីបញ្ចប់ដំណើរការនីតិវិធី[៤៥]។ ក្នុងរឿងក្តី *Karadžic* អង្គជំនុំជម្រះសាលាឧទ្ធរណ៍នៃតុលាការ*ពិសេស* បានយោងទៅរកបទដ្ឋាននេះ ហើយបានសម្រេចថាបទដ្ឋានពិនិត្យត្រឹមត្រូវ (ដូចដែលអង្គជំនុំជម្រះសាលាឧទ្ធរណ៍បានបញ្ជាក់ពីមុន) ពាក់ព័ន្ធនឹង"ការពិចារណាថាតើដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បានទទួលរង*ប្រព្រឹត្តកម្មអាក្រក់ធ្ងន់ធ្ងរ* ឬថាតើមាន*ការបំពានជាក់ស្តែងដទៃទៀត* លើសិទ្ធិរបស់ជនជាប់ចោទដែរឬទេ" (សេចក្តីបញ្ជាក់បន្ថែម)[៤៦]។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាឧទ្ធរណ៍បានរំឭកថា "យុត្តិសាស្ត្រនេះមិនអនុញ្ញាតឲ្យទ្រឹស្តី ស្តីពីការរំលោភនីតិវិធីយកបទដ្ឋានទាបជាងនេះមកប្រើឡើយ ទោះបីជាបុគ្គលដែលរងការចោទប្រកាន់ពីកំហុសឆ្គងនោះជាអ្វីក៏ដោយ" [៤៧]។

២៥. តាមការពិចារណាខាងលើនេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះមិនយល់ស្របនឹងការអះអាងរបស់មេធាវីការពារក្តីថាអាចយកបទដ្ឋាននៃការបង្ហាញភស្តុតាងមកអនុវត្តបាន កាលណាទ្រឹស្តីស្តីពីការរំលោភនីតិវិធី

[៤៤] រឿងក្តី*រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង* *Radovan Karadžic* IT-95-5/18-AR73.4, "សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ *Karadžic* ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងស្តីពីកិច្ចព្រមព្រៀង Holbrooke" អង្គជំនុំជម្រះសាលាឧទ្ធរណ៍ ថ្ងៃទី១២ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៩ ("សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ *Karadžic*") កថាខណ្ឌ ៤៥ ចូរអានកថាខណ្ឌ ៧៤, ៧៧ នៃសាលក្រម *Barayagwiza* ផងដែរ។

[៤៥] រឿងក្តី*រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង* *Vijoslav Šešselj* IT-30-67-T, "សេចក្តីសម្រេចលើសំណើផ្ទាល់មាត់របស់ជនជាប់ចោទស្តីពីការរំលោភនីតិវិធី" អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ថ្ងៃទី១០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០ និងបានប្រកាសនៅថ្ងៃទី១៩ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១០ កថាខណ្ឌ ២២។

[៤៦] ចូរអានកថាខណ្ឌ ៤៧ នៃសាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ *Karadžic* ។

[៤៧] ចូរអានកថាខណ្ឌ ៤៧ នៃសាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ *Karadžic* ។

PRE-TRIAL CHAMBER CHAMBRE PRÉLIMINAIRE E.C.C.C. C.E.T.C.

តម្រូវឲ្យដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍មានបន្ទុកក្នុងការ "បង្ហាញពីតុល្យការនៃភវនីយហេតុដែលថាមានការរំលោភនីតិវិធីមែន" និងការអះអាងថា បទដ្ឋាននេះអាចត្រូវបានបំពេញ ដោយគ្រាន់តែអះអាងថាការសន្និដ្ឋាននេះ *ទំនងជាមានការពិតច្រើនជាង*ការមិនពិតបែបនេះទេ ដោយសារភវនីយហេតុនេះទាបជាងបទដ្ឋានដែលកំណត់ដោយយុត្តិសាស្ត្រអន្តរជាតិ[៤៨]។

២៦. ម្យ៉ាងវិញទៀត អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ស្របតាមយុត្តិសាស្ត្រអន្តរជាតិដែលមានពីមុន ដែលបញ្ជាក់ថា ដើម្បីអាចយកទ្រឹស្តីស្តីពីការរំលោភនីតិវិធីមកប្រើបាន "ជាចាំបាច់ត្រូវតែបង្ហាញថា មានការរំលោភជាក់ស្តែងលើសិទ្ធិរបស់ជនជាប់ចោទ"[៤៩]។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះទទួលស្គាល់ថា ក្នុងរឿងក្តីដែលខ្លួនបានទទួលនេះ ភាគីគ្មានភស្តុតាងផ្ទាល់ណាមួយគាំទ្រការចោទប្រកាន់របស់ខ្លួនថាការបំពាននេះកើតចេញពីកង្វះអនាគតិ ឬសុចរិតភាពរបស់ចៅក្រម ឬស្ថាប័នរបស់ចៅក្រមទេ ដូចជាបណ្តឹងដែលអង្គជំនុំជម្រះទទួលបានភស្តុតាងដោយផ្ទាល់អាចមិនមានទេ ជាពិសេស នៅពេលបញ្ជាក់ពីចេតនារបស់ម្ចាស់នៃការបំពាននោះ។ ដូច្នេះ ក្នុងករណីដែលគ្មានការទទួលស្គាល់ពីបុគ្គលដែលរងការចោទប្រកាន់ពីភាពលម្អៀង ឬក្នុងករណីដែលគ្មានភស្តុតាងប្រយោលជាបង្អែក ដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍មិនអាចបង្ហាញថាការអះអាងរបស់ខ្លួនជាការពិតបានទេ។ ការយកភស្តុតាងប្រយោលមកអះអាងពីចេតនារបស់ចៅក្រមត្រូវតែផ្អែកលើសេចក្តីសន្និដ្ឋាន ដែលកើតចេញពីភស្តុតាងដែលបានដាក់ជូន។ នៅទីបំផុត អំណាចព្យួរកិច្ចស៊ើបសួរគឺជាអំណាចឆន្ទានុសិទ្ធិដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការ

[៤៨] ក្នុងរឿងក្តី *Miller ទល់នឹង រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកសោធននិវត្តន៍* ចៅក្រម Denning បានបញ្ជាក់យ៉ាងខ្លីថា "ត្រូវមានភវនីយហេតុថាពិតច្រើនជាងមិនពិត" ចូរអានរឿងក្តី *Miller ទល់នឹង រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកសោធននិវត្តន៍* [1947] 2 All ER 372។

[៤៩] *ក្នុងរឿងក្តី រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Florence Hartman* IT-02-54-R77.5, "សំអាងហេតុនៃសេចក្តីសម្រេចលើសំណើមេធាវីការពារសុំផ្អាកដំណើរការនីតិវិធីដោយមូលហេតុរំលោភនីតិវិធី" នៃក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ ថ្ងៃទី៣ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៩ ជាពិសេស កថាខណ្ឌ ៤។ ចូរអានកថាខណ្ឌ ១១ នៃសេចក្តីសម្រេច *Nikolic* ដែលយោងទៅរកសេចក្តីសម្រេច *Baraygwiza* កថាខណ្ឌ ៧៣, ៧៧ និង ចូរអានរឿងក្តី*រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Radovan Karadžic* IT-95-5/18-AR73.4, "សេចក្តីសម្រេចលើដំណើរសុំលើកលែងការចោទប្រកាន់ ដោយការរំលោភលើនីតិវិធី" អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ថ្ងៃទី១២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៩ កថាខណ្ឌ ៩ ផងដែរ។

វាយតម្លៃរបស់តុលាការថាតើការបំពានលើសិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទ ឬជនជាប់ចោទនោះ មានលក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរដែលនាំឲ្យរាំងស្ទះការអនុវត្តយុត្តាធិការដែរឬទេ[៥០]។

២៧. ផ្អែកតាមការពិចារណាខាងលើនេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះនឹងត្រូវពិចារណាថាតើមានការបំពានធ្ងន់ធ្ងរ ឬការរំលោភជាក់ស្តែងលើសិទ្ធិរបស់ដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដែរឬទេ។ ត្រូវតែមានភស្តុតាងធ្វើឲ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះជឿជាក់ថា កំហុសឆ្គងដែលរងការចោទប្រកាន់នោះពិតជាកើតចេញពីការរំលោភសិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទក្នុងការទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌ ហើយការរំលោភបំពាននេះមានលក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរ ទើបអង្គបុរេជំនុំជម្រះអាចសម្រេចព្យួរកិច្ចស៊ើបសួរជាអចិន្ត្រៃយ៍បាន។

---

[៥០] *ក្នុងរឿងក្តីរដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Thomas Lubanga Dyilo* ICC-01/04-01/06 (OA4), "សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ *Thomas Lubanga Dyilo* ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចលើការជំទាស់របស់មេធាវីលើយុត្តាធិការរបស់តុលាការ អនុលោមតាមមាត្រា ១៩(២)(ក) នៃលក្ខន្តិកៈ ចុះថ្ងៃទី៣ ខែតុលា ឆ្នាំ២00៩" នៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាឧទ្ធរណ៍ ថ្ងៃទី១៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២00៦ កថាខណ្ឌ ២៨។ នៅថ្ងៃទី៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បានទទួលបណ្តឹងដែលបានសម្រេចពន្យារនីតិវិធីដោយគ្មានលក្ខខណ្ឌ ហើយបង្គាប់ឲ្យដោះលែងជនជាប់ចោទ (សូមអាន *ក្នុងរឿងក្តីរដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Thomas Lubanga Dyilo ICC-01/04-01/06* "សេចក្តីសម្រេចសាធារណៈកោសលុបលើសំណើបន្ទាន់របស់រដ្ឋអាជ្ញាសម្រាប់ការប្រែប្រួលពេលវេលាកំណត់ ដើម្បីបង្ហាញអត្តសញ្ញាណរបស់អន្តរការីចំនួន១៤៣នាក់ ឬជាជម្រើសវិញ ព្យួរនីតិវិធីដើម្បីពិគ្រោះយោបល់បន្ថែមទៀតជាមួយ VWU" អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចុះថ្ងៃទី៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០)។ ប៉ុន្តែសេចក្តីបង្គាប់នេះ អាចត្រូវប្តឹងឧទ្ធរណ៍។ នៅថ្ងៃទី១៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងអនុញ្ញាត្តិតាមពាក្យសុំរបស់រដ្ឋអាជ្ញាទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍លើសេចក្តីសម្រេចព្យួរនីតិវិធី (សូមអាន ក្នុងរឿងក្តីរដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Thomas Lubanga Dyilo ICC-01/04-01/06-T-314 "ប្រតិចារឹកសវនាការ" ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០ ទំព័រ១៥ បន្ទាត់១៥-២២)។ ឧទាហរណ៍នៃការបំពានដែលនាំឲ្យមានការព្យួរនីតិវិធីដោយសារមានការបំពានយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរលើសិទ្ធិជនជាប់ចោទ សូមអាន សេចក្តីសម្រេចសាលាឧទ្ធរណ៍ក្រុងប៉ារីស Chambre d'Áccusation ចុះថ្ងៃទី៥ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៨៣, 1944/83 (ត្រូវបានស្គាល់ផងដែរ "L'affaire des Irlandais de Vincennes") ដែលអាចរកបានក្នុងបណ្ណាល័យរបស់ អវតក) ដែលតុលាការបានមោឃៈនីតិវិធី និងបញ្ឈប់រឿងក្តី ដោយពិចារណាលើភាពជាក់ស្តែង និងធ្ងន់ធ្ងរនៃវិការៈនីតិវិធីដែលបានបង្ហាញ (ចំពោះភាពខុសគ្នារវាងមោឃភាពនីតិវិធី ដោយសារវិការៈនីតិវិធី និងសំណើសុំព្យួរកិច្ចស៊ើបសួរ ដោយសាររំលោភលើទ្រឹស្តីនីតិវិធី សូមមើល សាលដីកាសាធារណៈលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង ធីរិទ្ធ ប្រឆាំងនឹងដីការបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតសម្រេចបដិសេធសំណើសុំឲ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះធ្វើមោឃភាពកិច្ចស៊ើបសួរទាំងអស់ **(D263/1)** ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារលេខ D263/2/6 កថាខណ្ឌ ២៦-២៧។

២៨. អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៃតុលាការ ICTY បានសម្រេចថា ការបំពានលើសិទ្ធិជនជាប់ចោទមិនមានលក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងររហូតដល់នាំឲ្យរាំងស្ទះការអនុវត្តយុត្តាធិការឡើយ[៥១]។ តាមពិតតុលាការអាចព្យួរនីតិវិធី (ដែលជាវិធានការចុងក្រោយ) ដែលត្រូវយកមកអនុវត្តតែក្នុងករណីពិសេស និងករណីមានការរំលោភធ្ងន់ធ្ងរលើសិទ្ធិជនត្រូវចោទដែលមិនអាចជួសជុលបាន ឬបំពានទៅលើស្មារតីយុត្តិធម៌របស់តុលាការតែប៉ុណ្ណោះ។ មានតែករណីពិសេសដែល *ការបំពានមានលក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរទេ* ទើបតុលាការអាចចាត់ទុកថាដំណោះស្រាយនេះត្រឹមត្រូវ នេះជាមូលហេតុដែលតម្រូវឲ្យយកបទដ្ឋានយ៉ាងខ្ពស់មកប្រើដើម្បីកំណត់ថាមាន ឬគ្មានការរំលោភបំពាន និងដើម្បីកំណត់ថាតើការបំពាននោះធ្ងន់ធ្ងរគ្រប់គ្រាន់ដែលតម្រូវឲ្យប្រើដំណោះស្រាយនេះដែរឬទេ[៥២]។ ក្នុងរឿងក្តីនេះ និងក្នុងបរិបទ អ.វ.ត.ក អង្គបុរេជំនុំជម្រះមានអំណាចឆន្ទានុសិទ្ធិក្នុងការកំណត់តុល្យភាពដែលត្រឹមត្រូវរវាងសិទ្ធិ

---

[៥១] កថាខណ្ឌ ១១៤ នៃសេចក្តីសម្រេច *Nikolic*។ សាលាឧទ្ធរណ៍បានតម្កល់សេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង។ ចូរអាន *ក្នុងរឿងក្តីរដ្ឋអាជ្ញាទល់នឹង* Dragan Nikolic IT-94-2-AR73, "សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចាត់របៀបស្តីពីការចាប់ខ្លួន" អង្គជំនុំជម្រះសាលាឧទ្ធរណ៍ ថ្ងៃទី៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៣ ("សាលដីកា *Nikolic*") កថាខណ្ឌ ៣១។ ចូរអានរឿងក្តី *រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង* Radovan Karadžic IT-95-5/18-T, "សេចក្តីសម្រេចលើដំណើរសុំព្យួរនីតិវិធី" អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ថ្ងៃទី៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១០ កថាខណ្ឌ ៣ ផងដែរ ដែលក្នុងនោះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងសម្រេចថា "ទោះបីជនជាប់ចោទមានភស្តុតាងខាងអង្គហេតុគាំទ្រការចោទប្រកាន់ក៏ដោយ ក៏ការចោទប្រកាន់នោះមិនជំរុញឲ្យប្រើទ្រឹស្តីស្តីពីការរំលោភនីតិវិធី ដើម្បីជាយុត្តិកម្មសម្រាប់ព្យួរនីតិវិធីប្រឆាំងនឹងជាប់ចោទចោទឡើយ។

[៥២] សាលាឧទ្ធរណ៍នៃតុលាការ ICTY បានសម្រេចថា "ទោះបីជាការវាយតម្លៃពីភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃការបំពានលើសិទ្ធិមនុស្សអាស្រ័យទៅតាមកាលៈទេសៈរឿងក្តីនីមួយៗ និងមិនអាចសម្រេចបាន*តាមទស្សនទានក៏ដោយ* ក៏ការបំពានសិទ្ធិមនុស្សខ្លះមានលក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរ ដែលតម្រូវមិនឲ្យតុលាការអនុវត្តយុត្តាធិការផងដែរ។ វាអាចមិនសមស្របបើតុលាការកាត់សេចក្តីជនរងគ្រោះពីការបំពានបែបនេះ។ *ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ក្រៅពីករណីពិសេសបែបនេះ សាលាឧទ្ធរណ៍បានបញ្ជាក់ថា តាមធម្មតា ការសម្រេចមិនអនុវត្តយុត្តាធិការ គឺមិនត្រឹមត្រូវទេ។* ដូច្នេះ តុលាការត្រូវតែធានាតុល្យភាពរវាងសិទ្ធិជាមូលដ្ឋានរបស់ជនជាប់ចោទ និងផលប្រយោជន៍ពិសេសរបស់សហគមន៍អន្តរជាតិ ក្នុងការកាត់សេចក្តីបុគ្គលដែលរងការចោទប្រកាន់ពីការបំពានធ្ងន់ធ្ងរលើច្បាប់មនុស្សធម៌អន្តរជាតិ" (សេចក្តីបញ្ជាក់) កថាខណ្ឌ ៣០ នៃសាលដីកា *Nikolic* (លុបលេខយោងចោល)។ ចូរអាន សាលដីការបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាឧទ្ធរណ៍នៃតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ ក្នុងរឿងក្តី *Lubanga* ផងដែរ ដែលក្នុងនោះអង្គជំនុំជម្រះសាលាឧទ្ធរណ៍បានសម្រេចថា "មិនមែនគ្រប់ការបំពានលើច្បាប់ ឬការរំលោភលើសិទ្ធិជនជាប់ចោទ ក្នុងដំណាក់កាលចោទប្រកាន់បុគ្គលនោះ សុទ្ធតែជាយុត្តិកម្មគាំទ្រការព្យួរនីតិវិធីនោះឡើយ។ លុះត្រាតែការកាត់សេចក្តីជនជាប់ចោទប្រាកដជាមានអំពើខុសច្បាប់ដែលនាំឲ្យនីតិវិធីនោះក្លាយទៅជាគ្មានប្រយោជន៍ ដែលគួរឲ្យស្អប់ខ្ពើមទេ ទើបតុលាការអាចព្យួរនីតិវិធីបាន" (កថាខណ្ឌ ៣០)។

ជាមូលដ្ឋានរបស់ជនត្រូវចោទ និងផលប្រយោជន៍សហគមន៍ជាតិនិងអន្តរជាតិ ក្នុងការកាត់សេចក្តីជនដែលរងការចោទប្រកាន់ពីការបំពានធ្ងន់ធ្ងរលើច្បាប់មនុស្សធម៌អន្តរជាតិ និងច្បាប់ជាតិ។

V. បញ្ហាអង្គសេចក្តី

២៩. អង្គបុរេជំនុំជម្រះសង្កេតឃើញតាំងពីដំបូងថា ការចោទប្រកាន់ដែលលើកឡើងក្នុងសំណើសុំស្តីពីការរំលោភនីតិវិធី គឺដូចគ្នាបេះបិទទៅនឹងការចោទប្រកាន់ ដែលសហមេធាវីការពារក្តីជនត្រូវចោទបានលើកឡើងក្នុងបណ្តឹងជំទាស់ និងបណ្តឹងសុំឱ្យធ្វើមោឃភាពរួចហើយ។ បន្ទាប់ពីនោះមក អង្គបុរេជំនុំជម្រះក៏បានពិចារណា និងសម្រេចបញ្ហាទាំងនោះក្នុងបរិបទទាំងនេះរួចអស់ហើយ[៥៣]។

៣០. នៅក្នុងសំណើ និងបណ្តឹងពីមុនរបស់ខ្លួន សហមេធាវីការពារក្តីជនត្រូវចោទបានអះអាងថា មាន "ភាពមិនប្រក្រតី និងការរំលោភបំពានជាច្រើនដែលអាចនាំឱ្យ" គេមិនអាចយល់ថា កិច្ចស៊ើបសួររបស់ ក.ស.ច.ស "មានយុត្តិធម៌ អព្យាក្រឹត្យ និងគ្មានលម្អៀងបានទេ"[៥៤]។ សហមេធាវីការពារក្តីជនត្រូវចោទកំពុងព្យាយាមស្នើឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះពិចារណាផលវិបាក នៃមូលហេតុទាំងនេះដោយអះអាងថា "ការរំលោភបំពាន និងភាពមិនប្រក្រតីមានលក្ខណៈ/វិសាលភាពធំធេងនិងធ្ងន់ធ្ងរខ្លាំង និងមិនអាចជួសជុលបានឡើយ"[៥៥]។

---

[៥៣] សាលដីកាលើសំណើសុំឱ្យធ្វើមោឃភាព សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់លោក អៀង សារី សុំឱ្យចាត់វិធានការសមស្របពាក់ព័ន្ធនឹងសេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់នាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន ប្រឆាំងនឹងឯករាជភាពរបស់ចៅក្រម Katinka Lahuis និង Rowan Downing ថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩ 002/20/-10-2009-ECCC/OCIJ (PTC03), ឯកសារលេខ ៥ ERN 00404595-00404601 ("សេចក្តីសម្រេចលើវិធានការសមស្រប"), សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងជំទាស់របស់លោក នួន ជា ប្រឆាំងនឹងចៅក្រម Marcel Lemonde ថ្ងៃទី២៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០ 002/29-10-2009-ECCC/OCIJ (PTC04), ឯកសារលេខ ៤ ERN 00485317-00485329 ("សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងជំទាស់របស់លោក នួន ជា"), សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងជំទាស់របស់លោក អៀង សារី និង អៀង ធីរិទ្ធ តាមមាត្រា ៣៤ ប្រឆាំងនឹងចៅក្រម Marcel Lemonde ថ្ងៃទី១៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១០ 002/07-12-2009-ECCC/OCIJ (PTC05&07), ឯកសារលេខ ៨ និង ៥ ERN 00520708-00520708 ("សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងជំទាស់របស់លោក អៀង សារី និង អៀង ធីរិទ្ធ") ។

[៥៤] សំណើសុំស្តីពីការរំលោភលើនីតិវិធី កថាខណ្ឌ ៥៨។

[៥៥] សំណើសុំស្តីពីការរំលោភលើនីតិវិធី កថាខណ្ឌ ៦១។

E.C.C.C * C.E.T.C
PRE-TRIAL CHAMBER CHAMBRE PRÉLIMINAIRE

00582603

៣១. អង្គបុរេជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ឃើញថា សហមេធាវីស្នើសុំឱ្យព្យួរកិច្ចស៊ើបសួរផ្អែកលើទ្រឹស្តីស្តីពីការរំលោភនីតិវិធី ទោះបីជាខ្លួនបានបញ្ជាក់ដដែលៗថា តុលាការអាចព្យួរនីតិវិធីបាន "ដរាបណា ឬរហូតទាល់តែកង្វះអនាគតិ និងកង្វះឯករាជ្យភាព និងភាពមិនប្រក្រតី *មិនអាចជួសជុលបាន*"[៥៦] (សេចក្តីបញ្ជាក់បន្ថែម)។ មោឃភាពនីតិវិធីគឺជាវិធីជួសជុលភាពមិនប្រក្រតីក្នុងនីតិវិធី ឯការព្យួរកិច្ចស៊ើបសួរដោយផ្អែកលើទ្រឹស្តីស្តីពីការរំលោភនីតិវិធី ក្នុងករណីដែលបានស្នើនេះមិនមែនជាការជួសជុលកំហុសនីតិវិធីឡើយ។ តាមការពិចារណាខាងលើ អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា ការរំលោភបំពានដែលបានលើកឡើងក្នុងសំណើស្តីពីការរំលោភនីតិវិធីនេះ គឺជាមូលដ្ឋាននៃសំណើ (របស់មេធាវី) សុំព្យួរកិច្ចស៊ើបសួរដោយសារមានការរំលោភនីតិវិធី។ ដូច្នេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះនឹងអនុវត្តបទដ្ឋាននៃការផ្តល់ភស្តុតាង ដូចបានកំណត់ក្នុងសាលដីកានេះ និងត្រូវពិចារណាថាតើដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ទទួលរងការបំពានធ្ងន់ធ្ងរកម្រិតណា ឬថាតើមានការបំពានជាក់ស្តែងលើសិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទដែរទេ។

៣២. សហមេធាវីការពារក្តីបានលើកឡើងថា "សម្រាប់សម្រាប់គោលបំណងសំណើនេះ *ការចោទប្រកាន់ដែលបានបញ្ជាក់ក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ទាំងពីររបស់លោក Bastin នឹងត្រូវបានសន្និដ្ឋានថាជាការពិត*" (សេចក្តីបញ្ជាក់បន្ថែម)[៥៧]។ តាមពិតសហមេធាវីការពារក្តីពិតជាបានពឹងផ្អែកលើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ពីររបស់លោក Bastin ដែលជាអតីតបុគ្គលិក ក.ស.ច.ស ដែលបានធ្វើឡើងនៅថ្ងៃទី៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៩ និងថ្ងៃទី២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ ដើម្បីអះអាងថា ការចោទប្រកាន់ក្នុងបណ្តឹងនេះបង្កើតបានជាការរំលោភសិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទ ក្នុងការទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌ ហើយនាំឱ្យមានការបំពានធ្ងន់ធ្ងរលើនីតិវិធី ដែលបណ្តាលឱ្យមានការព្យួរកិច្ចស៊ើបសួរ។

៣៣. ដូចដែលបានបញ្ជាក់ខាងលើ មានតែការបំពានជាក់ស្តែងដែលមានភស្តុតាងច្បាស់លាស់ទេ ទើបអាចជាមូលដ្ឋានដែលនាំឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ថា មានការចាំបាច់ក្នុងការព្យួរនីតិវិធី ដោយសារការបំពាននីតិវិធីបាន រីឯ*ការសន្និដ្ឋានពីការពិត* របស់អតីតបុគ្គលិកតុលាការ ដែលសហមេធាវីការ

---

[៥៦] សំណើសុំស្តីពីការរំលោភលើនីតិវិធី កថាខណ្ឌ ៣៧, ៤២ និង៦០។

[៥៧] សំណើសុំស្តីពីការរំលោភលើនីតិវិធី កថាខណ្ឌ ៥។

PRE-TRIAL CHAMBER CHAMBRE PRELIMINAIRE E.C.C.C C.E.T.C

ពារក្តីយល់ថាជាការបំពានលើសិទ្ធិជនត្រូវចោទ ហើយអាចជាយុត្តិកម្មគាំទ្រការព្យួរនីតិវិធី (ដែលជាដំណោះស្រាយដាច់ខាត) នោះ មិនមែនជាមូលដ្ឋានសមស្របឡើយ។

៣៤. សហមេធាវីការពារក្តីបានលើកឡើងថា សេចក្តីថ្លែងការណ៍ និងឥរិយាបថរបស់ចៅក្រម Marcel Lemonde បង្កើតបានជាការបំពានលើសិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌របស់ជនត្រូវចោទ ហើយក៏ជាការបំពានលើនីតិវិធីផងដែរ។ ប៉ុន្តែ ដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍មិនបានបង្ហាញភស្តុតាងណាផ្សេងពីសេចក្តីថ្លែងការណ៍*ដែលខ្លួនសន្និដ្ឋានថាជាការពិត* ដើម្បីជាភស្តុតាងគាំទ្រការអះអាងរបស់ខ្លួនថាមានកំហុសឆ្គងនេះឡើយ។

៣៥. លើសពីនេះទៅទៀត ដូចបានបញ្ជាក់ខាងលើ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានសម្រេចលើការចោទប្រកាន់ទាំងនោះរួចហើយនៅក្នុងសាលដីកាលើសំណើសុំឱ្យធ្វើមោឃភាព និងបណ្តឹងជំទាស់របស់សហមេធាវីការពារក្តី។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានបដិសេធចោលការចោទប្រកាន់ពីភាពលម្អៀងរបស់ចៅក្រម Marcel Lemonde ផ្អែកតាមសេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់លោក Bastin ព្រមទាំងការចោទប្រកាន់ពាក់ព័ន្ធនឹងដីកាសម្រេចបន្តថិរវេលានៃការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន និងដីកាសម្រេចលើឃ្លាំងផ្ទុកឯកសាររួមដែលបញ្ជាក់ក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់សហមេធាវីការពារក្តី ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃកង្វះភស្តុតាង ដែលមិនបានបំពេញតាមបទដ្ឋានដ៏ខ្ពស់សម្រាប់បដិសេធចោលសេចក្តីសន្និដ្ឋានពីអនាគតិក្នុងវិធាន ៣៤ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ឬដើម្បីសម្រេចមោឃភាពនីតិវិធីដូចបានចែងក្នុងវិធាន ៧៦(២) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង[៥៨]។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានរកឃើញថា ការចោទប្រកាន់នៅក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់លោក Bastin គឺគ្រាន់តែជាការសន្និដ្ឋាន ហើយសហមេធាវីការពារក្តីមិនបានផ្តល់ភស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីបញ្ជាក់ពី*អត្ថិភាព* នៃកង្វះឯករាជភាព កង្វះអនាគតិ ឬសុចរិតភាព ដែលអាចជាមូលដ្ឋាននៃការអះអាងរបស់ដើមបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ថា មានការបំពានសិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌របស់ជនត្រូវចោទ ដែលតម្រូវឱ្យយកទ្រឹស្តីស្តីពីការរំលោភនីតិវិធីមកអនុវត្តឡើយ[៥៩]។

---

[៥៨] សេចក្តីសម្រេចលើសំណើសុំឱ្យធ្វើមោឃភាព កថាខណ្ឌ ២៩-៥៦។ សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងជំទាស់របស់ អៀង សារី និង អៀង ធីរិទ្ធ កថាខណ្ឌ ៤០-៤៦។

[៥៩] សេចក្តីសម្រេចលើសំណើសុំឱ្យធ្វើមោឃភាព កថាខណ្ឌ ៤០-៤១។

៣៦. ក្នុងបណ្ដឹងនេះ សម្រាប់ដើមបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍បានផ្ដល់ភស្ដុតាងដដែលសម្រាប់គាំទ្រការចោទប្រកាន់ដដែល ហើយភស្ដុតាងដដែលនេះមិនបំពេញតាមបទដ្ឋានដ៏ខ្ពស់ ដែលអនុវត្តចំពោះការពិនិត្យការចោទប្រកាន់ពីការបំពាននីតិវិធីឡើយ។ ដោយសារដើមបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍មិនបានលើកបញ្ហាអ្វីថ្មី អង្គបុរេជំនុំជម្រះនឹងមិនលើកបញ្ហាដែលខ្លួនបានសម្រេចរួចហើយមកពិចារណាឡើងវិញឡើយ។

៣៧. ពាក់ព័ន្ធនឹងការចោទប្រកាន់ពីការរំលោភលើសិទ្ធិជនត្រូវចោទ ផ្អែកតាមការសន្និដ្ឋានថាសេចក្ដីថ្លែងការណ៍របស់នាយករដ្ឋមន្ត្រីគឺជាការជ្រៀតជ្រែកចូលក្នុងកិច្ចការតុលាការ សហមេធាវីការពារក្ដីបានអះអាងថា ខ្លួនមិនអាចទុកចិត្តថាសិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះ ដោយយុត្តិធម៌របស់ជនត្រូវចោទត្រូវបានគោរព ឬភស្ដុតាងពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ត្រូវបានដាក់ជូនអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដោយអនុលោមទៅតាមវិធាន ២១ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង និងមាត្រា ១៣ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងឡើយ។

៣៨. អង្គបុរេជំនុំជម្រះក៏បានសម្រេចលើបញ្ហាទាំងនេះរួចហើយ ក្នុងសេចក្ដីសម្រេចពីមុន ដែលក្នុងនោះខ្លួនបានសម្រេចថាសេចក្ដីថ្លែងការណ៍របស់បុគ្គលដែលសារព័ត៌មានបានដកស្រង់ មិនមែនជាភស្ដុតាងអាចជឿជាក់បានទេ ហើយអង្គបុរេជំនុំជម្រះក៏បានបដិសេធបណ្ដឹងជិតចិត្តដែលផ្អែកលើភស្ដុតាងបែបនេះដែរ[៦០]។ ដោយសារមាត្រា ៣៥ បានចែងពីយន្តការសមស្របសម្រាប់ដោះស្រាយការចោទប្រកាន់ពីការជ្រៀតជ្រែកចូលក្នុងកិច្ចការរដ្ឋបាលតុលាការ អង្គបុរេជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ឃើញថា ការចោទប្រកាន់ពីការរំលោភនីតិវិធីបែបនេះ អាចនឹងនាំឱ្យមានការព្យួរកិច្ចស៊ើបសួរ តែក្នុងករណីដែលការបំពាននោះធ្ងន់ធ្ងរខ្លាំង មិនអាចជួសជុលបានតាមបទប្បញ្ញត្តិវិធាន ៣៥(២)នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ សហមេធាវីការពារក្ដីបានអះអាងបន្ថែមទៀតថា សេចក្ដីថ្លែងការណ៍របស់នាយករដ្ឋមន្ត្រី "ត្រូវតែសន្មតថា អាចឱ្យជឿទុកចិត្តបាន" (សេចក្ដីបញ្ជាក់បន្ថែម)[៦១]។ ដូច្នេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះមិនយល់ឃើញថា មានភស្ដុតាងគ្រប់គ្រាន់គាំទ្រការចោទប្រកាន់នេះទេ ហើយក៏មិនយល់ឃើញថា អំពើដែលបានចោទប្រកាន់នេះគឺជាការរំលោភបំពានលើសិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទដែលអាចនាំឱ្យយកទ្រឹស្ដីស្ដីពីការបំពាននីតិវិធីមកអនុវត្តបានឡើយ។

---

[៦០] សេចក្ដីសម្រេចលើបណ្ដឹងជិតចិត្តរបស់លោក ខៀវ សំផន ប្រឆាំងនឹងសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត Marcel Lemonde ថ្ងៃទី១៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ សំណុំរឿង: ០០២/១៣-១០-២០០៩-អវតក/អបជ(០២), ឯកសារលេខ ៧ កថាខណ្ឌ ៣០។

[៦១] សំណើសុំស្ដីពីការរំលោភនីតិវិធី កថាខណ្ឌ ៤៧។

PRE-TRIAL CHAMBER CHAMBRE PRÉLIMINAIRE E.C.C.C. C.E.T.C.

00582606

៣៩. តាមរយៈការពិនិត្យលើអង្គហេតុទាំងអស់ដែលជនត្រូវចោទបានដាក់ជូន សម្រាប់គាំទ្រសំណើសុំស្តីពីការរំលោភនីតិវិធី អង្គបុរេជំនុំជម្រះរកឃើញថា គ្មានភស្តុតាងពីការរំលោភលើសិទ្ធិមនុស្សរបស់ជនត្រូវចោទ ហើយក៏គ្មានភស្តុតាងបញ្ជាក់ថាមានការបំពានលើគោលការណ៍មូលដ្ឋានស្តីពីនីតិវិធីត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ផងដែរ។ គ្មានភស្តុតាងណាមួយក្នុងសំណើសុំស្តីពីការរំលោភនីតិវិធីដែលបង្ហាញថាមានការរំលោភនីតិវិធីក្នុងករណីនេះឡើយ។ ដូច្នេះ គ្មានបញ្ហានៃការបំពានធ្ងន់ធ្ងរលើសិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទដែលអាចឲ្យយកទ្រឹស្តីស្តីពីការរំលោភនីតិវិធីមកប្រើ ដើម្បីសម្រេចព្យួរនីតិវិធីបានទេ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះរកឃើញថា ទឡ្ហីករណ៍នីមួយៗ ឬទាំងអស់ដែលសហមេធាវីការពារក្តីបានលើកឡើងក្នុងសំណើសុំស្តីពីការបំពាននីតិវិធីនោះ មិនបង្កើតបានជាការបំពាននីតិវិធីឡើយ។

ផ្អែកតាមសំអាងហេតុដូចបានបញ្ជាក់ខាងលើ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះក្នុងសាលដីការបស់ខ្លួនដែលប្រកាសនៅថ្ងៃទី១១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១០។

អនុលោមតាមវិធាន ៧៧(១៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សាលដីកានេះបិទផ្លូវតវ៉ា។

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១០

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ

Rowan DOWNING **ន័យ ថុល** **Catherine MACHI-UHEL** **ហួត វុទ្ធី** **ប្រាក់ គីមសាន**